

Lista do wykładu

Przestrzenie afiniczne

Zadanie 1 Co można powiedzieć o punktach a, b przestrzeni afinicznej $\mathfrak{A}[V]$ jeśli istnieje wektor $x \in V$ taki, że $a\#x = b$ oraz $b\#x = a$.

Zadanie 2 Niech $\mathfrak{A}[V]$ będzie przestrzenią afiniczną. Niech $a \in \mathfrak{A}$ będzie ustalonym punktem. Udowodnij, że

$$\mathfrak{A} \ni b \mapsto f(b) = \bar{a}b \in V,$$

jest bijekcją pomiędzy $\mathfrak{A}$ i V .

Zadanie 3 W pewnej przestrzeni afinicznej $\mathfrak{A}$ nad przestrzenią euklidesową $\mathbb{R}^3$ w pewnym układzie współrzędnych $\mathcal{O}, \mathcal{E}$, punkty a, b, c mają następujące współrzędne

$$(3, -5, 2), (1, 0, -4), (-2, -2, 5)$$

odpowiednio. Napisz współrzędne wektora $\bar{a}b - 2\bar{c}$.

Zadanie 4 Udowodnij, że dla zadanej przestrzeni afinicznej $\mathfrak{A}[V]$, przez dowolny punkt zbioru $\mathfrak{A}$ przechodzi dokładnie jedna rozmaitość afiniczna o zadanej przestrzeni kierunkowej.

Zadanie 5 Niech $\mathfrak{A}[V]$ będzie ustaloną przestrzenią afiniczną. Załóżmy, że $\mathfrak{B} = b\#W$ i $\mathfrak{C} = c\#Z$ będą dwiema rozmaitościami afinicznymi w $\mathfrak{A}[V]$. Udowodnij, że

$$\mathfrak{B} \cap \mathfrak{C} \neq \emptyset \iff \bar{c}b \in W + Z,$$

gdzie

$$W + Z = \{w + z \in V : (w, z) \in W \times Z\}.$$

Zadanie 6 Niech $\mathfrak{A}[V]$ będzie ustaloną przestrzenią afiniczną. Załóżmy, że $\mathfrak{B} = b\#W$ i $\mathfrak{C} = c\#Z$ będą dwiema rozmaitościami afinicznymi w $\mathfrak{A}[V]$. Załóżmy, że $\mathfrak{B} \cap \mathfrak{C} \neq \emptyset$, udowodnij, że $\mathfrak{B} \cap \mathfrak{C}$ jest rozmaitością afiniczną o przestrzeni kierunkowej $W \cap Z$.

Zadanie 7 Wykaż, że dowolny automorfizm przestrzeni afinicznej $\mathfrak{A}[V]$ przekształca rozmaitości afiniczne na rozmaitości afiniczne. Ponadto, jeśli obydwie rozmaitości afiniczne są równoległe, to ich obrazy względem automorfizmu też są równoległe.

Zadanie 8 W przestrzeni afinicznej $\mathbb{R}^2[\mathbb{R}^2]$ dany jest punkt $a \in \mathfrak{A}[V]$ o współrzędnych $(3, -1)$ w zadanym układzie współrzędnych $(\mathcal{O}, \mathcal{E})$. Wyznacz współrzędne punktu $a \in \mathfrak{A}[V]$ w układzie współrzędnych $(\mathcal{O}', \mathcal{E}')$, wiedząc, że $\mathcal{O}'$ ma współrzędne $(-2, -5)$ w układzie $(\mathcal{O}, \mathcal{E})$ oraz

$$\begin{pmatrix} -1 & -\sqrt{3} \\ \sqrt{3} & 1 \end{pmatrix}$$

jest macierzą przejścia z bazy $\mathcal{E}$ do bazy $\mathcal{E}'$.

Grafika 2D i 3D

Zadanie 9 Napisz funkcję w javascript (albo w pseudokodzie), która sprawdza, czy dane punkty $A, B, C \in \mathbb{R}^2$ są współliniowe.

Zadanie 10 Napisz funkcję w javascript (albo w pseudokodzie), która sprawdza, czy dane punkty $A, B, C \in \mathbb{R}^3$ są współliniowe.

Zadanie 11 Napisz funkcję sprawdzającą, czy dla punktów $A, B, C, D \in \mathbb{R}^2$ punkty C i D leżą po tej samej stronie prostej wyznaczonej przez punkty A i B .

Zadanie 12 Napisz funkcję sprawdzającą, czy punkty $X, Y \in \mathbb{R}^3$ leżą po tej samej stronie płaszczyzny wyznaczonej przez niewspółliniowe punkty $A, B, C \in \mathbb{R}^3$.

Zadanie 13 Napisz funkcję sprawdzającą, czy odcinek I wyznaczony przez punkty $X, Y \in \mathbb{R}^3$ przecina płaszczyznę π , wyznaczoną przez niewspółliniowe punkty $A, B, C \in \mathbb{R}^3$. Jeśli odpowiedź jest pozytywna, to funkcja zwraca zbiór $I \cap \pi$.

Zadanie 14 Napisz funkcję, która zwraca unormowany wektor normalny $\bar{n}$ do płaszczyzny wyznaczonej przez niewspółliniowe punkty $A, B, C \in \mathbb{R}^3$. Zakładamy, że $\bar{n}$ ma zgodną orientację z (A, B, C) .

Zadanie 15 Dla zadanych nizerowych punktów $A, B \in \mathbb{R}^2$ wyznacz macierz obrotu $M \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$ względem początku układu współrzędnych, która przeprowadza punkt A na punkt B .

Zadanie 16 Czy dla zadanych punktów $A, B, C, D \in \mathbb{R}^2$ można wyznaczyć izometrię $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ taką, że

1. $f(a) = B$,
2. prosta wyznaczona przez punkty A, B przechodzi na prostą przechodzącą przez punkty C i D ,
3. istnieje macierz $M \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$ i wektor $v \in \mathbb{R}^2$ taka, że dla dowolnego $x \in \mathbb{R}^2$ $f(x) = M \cdot x + v$, (wektory x, y zapisujemy kolumnowo).

Jeśli odpowiedź jest twierdząca, to wyznacz M i v .

Zadanie 17 Napisz funkcję która sprawdza, czy część wspólna dwóch trójkątów wyznaczonych przez wierzchołki $A, B, C \in \mathbb{R}^3$ oraz $C, D, E \in \mathbb{R}^3$ jest odcinkiem o dodatniej długości.

Grafika 2D i 3D ciąg dalszy

Zadanie 18 Wyznacz macierz macierz spełniającej równość

$$\begin{pmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{pmatrix} = M \begin{pmatrix} x \\ y \\ 1 \end{pmatrix} \quad \text{lub} \quad \begin{pmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ 1 \end{pmatrix} = M \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{pmatrix}$$

dla następujących przekształceń:

1. obrót o kąt α wokół punktu $P = (x_p, y_p)$ (punkt P jest punktem stałym tego przekształcenia)
2. lustrzane odbicie względem osi $y = y_p$.
3. obrót w $\mathbb{R}^3$ wokół osi OZ ,
4. obrót w $\mathbb{R}^3$ wokół osi przechodzącej przez punkty $(0, 0, 0)$ oraz $(a, b, c) \neq (0, 0, 0)$.

Zadanie 19 Wyprowadź wzór Rodriguesa na obrót w $\mathbb{R}^3$ wokół osi (przechodzącej przez punkt $(0, 0, 0)$ wyznaczonej przez wektor jednostkowy $\bar{k}$ o kąt θ :

$$\bar{v}' = \bar{v} \cdot \cos \theta + (\bar{k} \times \bar{v}) \cdot \sin \theta + \bar{k}(\bar{k} \cdot \bar{v})(1 - \cos \theta).$$

Zadanie 20 Stosując wzór Rodriguesa wyznacz macierz obrotu (w postaci z zadania 18) w przestrzeni $\mathbb{R}^3$ wzdłuż osi wyznaczonej przez wektor jednostkowy $\bar{k}$ o kąt θ .

Kwaterniony

$\mathbb{H} = \{a + bi + cj + dk : a, b, c, d \in \mathbb{R}\}$ jest zbiorem kwaternionów oraz mamy

$$ij = k = -ji, \quad jk = i = -kj, \quad ki = j = -ik, \quad i^2 = j^2 = k^2 = -1.$$

Definiujemy sprzężenie kwaternionu oraz moduł następująco:

$$\overline{a + bi + cj + dk} = a - bi - cj - dk, \quad \|a + bi + cj + dk\| = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2 + d^2}.$$

Zadanie 21 Wykaż następujące własności sprzężenia kwaternionu:

1. $\overline{q_1 + q_2} = \overline{q_1} + \overline{q_2}$,
2. $\overline{q_1 \cdot q_2} = \overline{q_1} \cdot \overline{q_2}$,

$$3. \bar{\bar{q}} = q.$$

Zadanie 22 Wykaż następujące własności modułu kwaternionu:

$$1. \|q\| = \|\bar{q}\| = \|-q\|,$$

$$2. q \cdot \bar{q} = \|q\|^2,$$

$$3. \|q_1 \cdot q_2\| = \|q_1\| \cdot \|q_2\|,$$

$$4. \|q_1 + q_2\| \leq \|q_1\| + \|q_2\|.$$

Zadanie 23 Udowodnij, że dla niezerowego kwaternionu q zachodzi wzór

$$q \cdot w = w \cdot q = 1 \quad (= 1 + 0i + 0j + 0k),$$

gdzie $w = \frac{\bar{q}}{\|q\|}$.

Zadanie 24 Kwaterniony możemy traktować następująco:

$$\hat{\mathbb{H}} = \{[a, \bar{v}] : a \in \mathbb{R} \wedge \bar{v} \in \mathbb{R}^3\}.$$

Wykaż, że istnieje izomorfizm pomiędzy $(\mathbb{H}, +, \cdot)$ a $(\hat{\mathbb{H}}, \oplus, \odot)$, gdzie

$$[x, \bar{v}] \oplus [y, \bar{w}] = [x + y, \bar{v} + \bar{w}], \quad [x, \bar{v}] \odot [y, \bar{w}] = [xy - \bar{v}\bar{w}, x\bar{w} + y\bar{v} + \bar{v} \times \bar{w}].$$

Zadanie 25 Niech będzie dany wektor unormowany $\bar{v}$ (tj. $\|\bar{v}\| = 1$), kąt θ oraz dwa kwaterniony:

$$p = [0, \bar{w}], \quad q = \left[\cos \frac{\theta}{2}, \bar{v} \sin \frac{\theta}{2} \right],$$

gdzie kwaternion p jest kwaternionem czystym. Udowodnij, że qpq^{-1} jest też kwaternionem czystym, którego druga współrzędna jest wektorem powstałym z wektora $\bar{w}$ przez obrót o kąt θ wokół osi wyznaczonej przez wektor jednostkowy $\bar{v}$.

Zadanie 26 Rozważmy dany podzbiór macierzy o współczynnikach zespolonych:

$$\tilde{\mathbb{H}} = \left\{ \begin{pmatrix} z & w \\ -\bar{w} & \bar{z} \end{pmatrix} : z, w \in \mathbb{C} \right\}.$$

Sprawdź, że $\tilde{\mathbb{H}}$ z działaniami macierzowymi mnożenia i dodawania jest izomorficzny ze zbiorem kwaternionów $\mathbb{H}$.

Zadanie 27 Sprawdź, czy podzbiór $\tilde{\mathbb{H}}$ z poprzedniego zadania jest nieprzemiannym ciałem.

cdn.